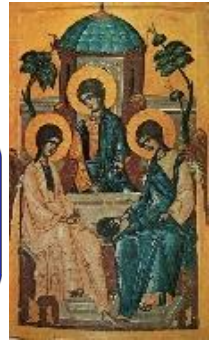

Oecumenisch Meditatief Avondgebed 5 juli 2023

Thema: Als alles duister is

Voorganger: Reint Jan Terbijhe

[Aanhef \(blz. 12\): Wees hier aanwezig](#)

Welkom

Wij zijn naar onze vrienden in Berlijn geweest en hebben onderweg diverse plaatsen bezocht.

Zo ook Gardelegen, een kleine plaats halverwege Berlijn en Hannover.

Op 13 april 1945 zijn daar in een veldschuur 1016 concentratiekampgevangenen tijdens een dodenmars vermoord.

[Lied nr. 25: De nocte](#)

Inleiding

Die gevangenen werden in de schuur samengedreven, die daarna in brand gestoken werd. Verschrikkelijke dingen, helaas gebeuren ze nog steeds. We leven met een grote dreiging. Nog veel meer in Oekraïne en de Baltische staten.

Als alles duister is waar kun je dan nog hoop uit putten? Die vraag houdt mij bezig.

[Lied nr. 18: C'est toi ma lampe](#)

Bijbellezing: fragmenten uit het boek Job

(Job 1:1) Er woonde in het land Uz een man die Job heette. Hij was een goed en eerlijk man en diende God. Hij deed geen slechte dingen. Hij was de rijkste man van het Oosten.

De duivel laat Job al zijn vee, zijn knechten en zijn kinderen verliezen. Toch maakt Job God geen verwijt: "De Heer heeft mij eerst veel gegeven. Nu heeft Hij het mij weer afgenomen. Ik prijs de Heer."

Uit de prachtige oosterse samenspraak tussen God en Job citeer ik:

(Job 39: 34/38) En de Heer zei: "Wil jij, die alles zo goed weet, de Almachtige God beschuldigen? Antwoord Mij"

Toen antwoordde Job naar God: Ik ben helemaal niemand. Hoe zou ik U kunnen antwoorden? Ik leg mijn hand op mijn mond en zwijg. Ik heb één keer gesproken en dat was al te veel. Ik durf geen tweede keer te spreken.

(Job 41:10) Nadat Job voor zijn vrienden had gebeden zorgde de Heer ervoor dat het weer goed ging met Job. Hij gaf hem het dubbele van wat hij vroeger had gehad.

[Lied nr. 3:](#) [La ténèbre](#)

Hoop

Als alles duister is, waar kun je dan nog hoop uit putten?

Die vraag die ook mij bezighoudt is eeuwen oud. Het verhaal van Job stamt al uit de tijd voor Abraham. Waarom al dat leed? Waarom nog steeds? Waar kun je nog hoop uit putten? Waar kunnen de burgers en soldaten in en rond Oekraïne nog hoop uit putten?

[Lied nr. 73:](#) [Sviaty Bože](#)

Stilte

[Lied nr. 65:](#) [Dona la Pace](#)

Voorbeden met als [acclamatie nr. 74: Kyrie](#)

- Goede God. Heel veel mensen worstelen met de vraag, als alles duister is waar kan ik nog hoop uit putten? Ik bid dat voor hen en mij er toch steeds weer lichtpuntjes mogen zijn.

Laat ons zingend bidden...

- Goede God. Ik ben dankbaar dat ook in de diepste duisternis steeds tekenen van hoop zichtbaar zijn.

Laat ons zingend bidden...

- Wilt U de mensen die dat verspreiden moed geven om vol te houden.

Laat ons zingend bidden...

- Goede God, wij leggen ook persoonlijke, niet uitgesproken zaken aan U voor.

Laat ons zingend bidden...

[Lied nr. 145: Herre visa mig vägen](#)

Avondgroet

Slotlied nr. 124: Licht dat terugkomt

Iedereen is van harte welkom voor koffie, thee of een praatje

Ter informatie

Op 13 april 1945 werden aan de rand van de Gardelegen 1016 KZ-gevangenen vermoord. Deze gevangenen waren vanuit het concentratiekamp Mittelbau-Dora met de trein onderweg richting oost Duitsland.

Door luchtaanvallen stonden ze enkele dagen stil bij het station Mieste. Daarop volgde een dodenmars. Ze werden bij Gardelegen in een schuur geperst, Het aanwezige stro werd met benzine overgoten en aangestoken. Bij de eerste poging konden de gevangenen het vuur nog uittrappen, maar de tweede maal werd met machinegeweren op alles geschoten wat zich bewoog. De bewakers gooiden handgranaten en signaalraketten in de schuur. 24 uur na de massamoord bereikte het Amerikaanse leger dit oord.

De herdenkingsplaats bestaat naast de begraafplaats ook uit een overgebleven muur van de schuur en een monument.

